

sedlarji in jermenarji) so dobili od vojaške uprave naročbe za izdelovanje 50.000 parov čevljev v vrednosti 612.000 kron in drugih del v vrednosti 252.000 kron. Ker se je jako veliko obrtnikov oglasilo, bode prišlo na vsakega okroglo 7 parov čevljev (70 kron) in sedlarskega dela za 600 kron. Obrtniki imajo izročiti isvršena dela do 31. avgusta 1907.

Ogerski ministri. Na Ogerskem se je dogajal slučaj, ki označi tamošnje razmere v pravi luči. Junak te igre je minister za pravosodje (!) Polonyi. Mož je po poklicu advokat in po značaju — lump. Že kot navadni advokat si je umazal opetovano svoje roke. Zdaj so prišle pa še vse druge stvari na dan. Prejšnji župan v Budimpešti Halmos je namreč javno povedal, da izrablja minister Polonyi svoje službe v osebne, sebične namene. Z drugimi besedami povedano: Polonyi je goljuf, ki spada v ječo... Kaj storiti? Polonyi ni hotel tožiti. Končno pa je le moral. Zdaj nakrat pa je dal Halmos pismo izjavo, da potegne svoje očitjanje nazaj. Javnost je ostrmela, Polonyi pa je sedel zopet na konju. Ali ne dolgo, kajti drugi dan sta pisala sinova Halmosa vsem časnikom, da je bila dotična izjava izsiljena, da se je pretilo Halmosu z norišnico itd., ako ne preklede, da je torej Polonyi še večji lump, kakor so ljudje začelkomu mislili. Danes še ni znano, kako se bode stvar izvršila. Navajeni smo takih novic od naših osebnih sosedov in zato — počakajmo!

Izseljevanje v Ameriko. Preteklo leto se je povišalo zopet število izseljencev v Ameriko. Prišlo je 1.178.785 izseljencev, od katerih se je moralo pa 12.432 vrniti. Večina izseljencev prihaja iz južne Evrope.

Krvava Rusija. — 22. t. je bilo 2 let, odkar je peljal pošev Gapon trume peterburškega delavstva pred carjevo palačo in odkar je odgovoril car s puškami na prošnje svojih podanikov. Od 22. prosinca 1905 sem divja največja revolucija, kar jih pozna svetovna zgodovina. V tej velikanski revoluciji je bilo nad pol milijona ljudi postreljenih, zaprtih, obešenih in v Sibirijo odgnanih. In boj divja še naprej... Lakota pa razteguje svoje kremplje po celi državi. Po deželi ne najdeš več koščeka kruha; ljudje se hranijo s „kruhom“, katerega delajo iz drevesne skorje, želoda in maha; vlada pa priporoča ljudem, naj si delajo kruh iz moke in ovseve slame; ali tudi tega ni. Obenem se razširja smrtni angel tifusa, — grozna posledica lakote in davi in ubija tisočere teh revežev. Vasi so popolnoma uničene; vse je prodano in snedeno, — 10% ljudi je obolelo od lakote, — 16. so ustrelili ustaši oberstlajntanta Bjelavinceva. Isti dan je skočil dvorni vlak proti Gačini iz „neznanih vzrokov“ iz tira. — 18. t. so se stegli ljudje v Grodno; bilo je 6 kmetov ubitih.

„Štajerc“

je najprimernejši list za inzerate. V „Štajercu“ objavljena

oznanila

o trgovskih zadevah, o obrtniških stvarih, o prodaji in nakupu zemljišč, hiš itd. sploh vsako oznanilo, ki se naj čimbolj v javnosti razširi, — imajo

polni uspeh,

kajti „Štajerc“ je najcenejši in najbolj razširjeni list na Štajerskem in Koroškem.

Vsakdo inzeriraj v „Štajercu“!

Dopisi.

Iz ptujske okolice. Kako naši poslanci za kmetstvo ljudstvo skrbijo, se izvidi iz sledečega: Že nekaj let je minulo od ustanovitvenja „distriktnih okrajev za zdravnike“, za katere, kakor se je takrat naznani, se je občinam tudi bremena plačevanja naložilo. Ali se ta plača res terja in plačuje, nam je neznano; pa toliko nam je znano, da so še danes, posebno v našem ptujskem okraju, skoraj vsi distriktni okraji brez zdravnika. Ubogo kmetstvo ljudstvo si mora v slučaju bolezni, če si z domačimi zdravili ne more ali prav za prav ne sme pomagati, le v dalnjem mestu pomoči iskati; in stroški so veliki.

Mnogokrat pa se še prigodi, da je pomoč prepozna in tudi žalibog, zdravnika ni dobiti. Koliko in koliko ljudstva mora tedaj v najboljših letih, prerano v krstno deželo advandirati. Velika sreča je za ljudstvo, če je v enem ali drugem kraju, taki človek, (dobrotnik) da zna ljudstvu samaritovsko poslužiti. Saj so nam zato tudi nekatere domače zdravilniške knjige na razpolago. Ali temu sredstvu postava nasprotuje. Kolikor več pa še mora ubogega ljudstva prerano iz sveta iti, kjer ni nikakršne pomoči. Krščanska dolžnost trija, da bi moral človek človeku pomagati, ako je v sili, pa kaj hoče storiti, če vsigdar ne more in ne sme. Mora se pa reči, da je mnogokrat tudi nemarnost dosti kriva, če si človek, ki je že dalje časa bolan, ne priskrbi zdravnika in če že tudi ima zakaj. Ta pa naj žalostne nasledke sam sebi pripisuje. Nekdaj je bilo v Solnogradu imenitna zdravniška šola, iz katere so izvrstni in pridni praktični zdravniki izhajali, kateri so se tudi v našem okraju naseljevali; pa žalibog! da jih je že vedel neveljanična smrt pobrala, naslednikov pa ni več. Veliko ljudi še toži po njih. Kakšni so bili zdravniki, to ljudstvo najbolje zna, ker jih pogreša. Povsod bi v sedajnem času moral biti doktor; pa kaj, da ti gospodje le raje v mesto potegnejo, na deželo pa nobeden ne gre? Ker si mislijo, ako bo komu potreba, bo že po mene prišel in si znam zato tudi boljše računati kakor na deželi. Ker jim je tudi ne za zlo vzeti, zlasti če človek tudi velike stroške v njihovem šolanju, premisli. Premisliti pa se mora tudi, da je kmetstvo ljudstvo vedel nezmožno, velikih stroškov za zdravnika donasati. Zatoraj pa, kjer se naši zagovorniki ali poslanci, do sedaj niso na ta misel prišli, da bi se v tem tako važnem slučaju za kmetstvo ljudstvo kaj storilo, bi naj za to skrbeli sami in zahtevali, da bi se nekdanja solnogradske zdravniške šole na novo ustvarila, ker ta šola ne stane tako veliko kakor univerza. V te šole bi tudi veliko več udeležnikov prišlo in pomagano bi bilo kmetškemu ljudstvu veliko. Tudi za odgovornega in važnega posla mrtvaških ogledov bi se veiko storilo, ker se ta posel mnogokrat od neizkušenih oseb opravlja. Ko bi človek strahanske muke v slučaju v grobu oživljenega navideznega mrljica premišljeval, bi se mu gotovo morala pamet zmešati. Zatoraj naši poslanci! Vzemite si to važno zadevo k srcu in zahtevajte resno potrebno in zaželjeno pomoč, pa pustite brezkoristne terjatve slovenskih napisov in pečatnikov na stran in držite se le tega, kar je nam v korist in potrebo!

Več kmetov iz ptujskega okraja.

Iz Brežic na Savi. V najslabše sadje se ne zaletavajo ose. Ni torej čuda, da hujskajo tukajšnji prvaki v enomer proti brežiški mestni šparkasi. Tukajšnji pisar prvaskega lista „Pos. straže“ joka in javka, češ da živi ta šparkasa le od depozitnih denarjev; baje celo ve, da je naša okrajna sodnija valed uradnega ukaza iz Gradca prisiljena, svoj denar v tej šparkasi nalogati (vohuna morajo prvaki igrati, kajti namen jim posvečuje sredstva!). Da bi torej šparkasi to žilo podvezal, izmislil si je dopisno omenjenega lističa posebno brihtni načrt. Vse jerofa hujska in šunta, naj bi predlagali pri okr. sodniji, da se naloži denar — ne več v domači, izvrstno peljani, na 37 let obstoječi šparkasi, — temveč pri 2 let obstoječi hranilnici v Krškem na Kranjskem ali pa pri „južno-štajerski hranilnici“ v Celju. Hadirja, zakaj pa ne pri hranilnici sv. Vencelja v Pragi?... Ne vemo, ali je zrasla ta hujskarija na dopisunovem gnoju; morda tiče hvalisani zavodi za to zadevo in si plačujejo umazane časnikarske hlapce, ki agitirajo zanje proti plači... Naravnost očitvidno je hvalisanje tukajšnje posojilnice v škorpionskem lističu prvakov. Bobna se in bobna, ali naš kmet se ne pusti preslepiti od teh „junakov dolgga jezika“. Mirno gre v dotični denarni zavod, ki polaga javno račune, ki stoji pod državnim nadzorstvom in ki daje najrevnejšim med revnimi na najcenejši način pod najnižnejšimi obrestmi personalni ali hipotekarni kredit. Dopisunska duša pa bi rada videla, da bi ljudje napolnili slepo žaklje posojilnice, katera bi potem lepe „kšefte“ z realitetami delala, sokolom rdeče srajce in

robce nakupila itd. Vi jerofi brežiškega okraja, storili bodele dobro, ako se podučite o računstvu posojilnice, predno ji prinašate svoje denarje! Pogledajte na „Griču“ proti Kranjski, kjer je prišel teči smolnati studenec. Vprašajte enkrat finančne talente posojilnice, koliko obresti nosi nakupnina onih 22 oralov skalnatega zemljišča, katerih se je nakupilo za 45.000 kron?! O dobriku iz „sanatorija“, ki se je sezidal iz starih hlevov in iz „hotela“, ki stoji mirno in zapuščen ob smolnatem studencu, — pa govorimo prihodnjič!

Opazovalec.

Senovo pri Rajhenburgu. Dragi „Štajerc“! Daj nam v nekem kotičku prostora, da se še kaj iz našega črnega brloga skoz časopisje izve, kako živimo itd. Naš župnik Cerjak nas že zopet ljubi, kajti volitve so še sicer daleč, vendar porabi vsa sredstva, da bi panal že zdaj ljudstvo, da naj le to volimo, kar nam bo on rekel. Pri izpraševanju za vel. nočno spoved mu je bila glavna stvar volitev. Tudi kaplane je že dobro „obrihtal“, vsak, zna kmali ko k nam pride, Cerjakovo „flauto“ igrati. Tince je pa „der Diensthabende“. „Slov. Gospodar“ poroča večkrat po Rajhenburžanih in mi prosti kmetje se le čudimo, kaj vraga, da se nobeden ne zglesi? Mi kmetje dobro vemo, da nas fajmošter le tedaj ljubi, kedar je treba iti volit, ali berjo dati in pa vse kar še ostane na oltar znosit, sam kmet pa naj suhe hruške obira, če jih še ima. Za spovedni listek moraš plačati, za pogreb, krst, poroko itd. enako. Očenaš ne moli nobeden zastoj, le za denar. Za zvonove se še vedno fehta in se trdi, da je še dolg, ko smo vendar mislili, da so že davno plačani. Kadar pa umrješ, se ti pa bode tako zvonilo, kakor tvoj žep dopuša. Za bogatega z vsemi in glasno, manj bogatega z nekaterimi navadno, revnejšemu še manj in beraču nič zvoniti; Boga naj zahvali, da sme biti z navadnimi švarklini zabit in tu pokopan. Kadar naš fajmošter zve, da ima kateri bolnik ali bolnica še mogoče v kakem „štonfu“ zavezane kake krone ali cekine, gre takoj prav rad sam tege spovedovat, kateri pa nič nima naj pa čaka, saj mu ni hudo in k nogam iti ni lušno, naj se mi voz preskrbi. Pri izpraševanju je fajmošter tudi vabil, naj bi kmetje šli z njim v Maribor 21. t. m. je bilo nekaj zopet gor; nevem kaj zopet kuhajo, rekel je, da je za dva že on vožnjo plačal. Jaz še sicer nisem znotraj Maribora videl, pa ko bi še mene vzel fajmošter seboj, bi mi vstregel, vsaj bi vedel kje je ta kunstaš in drugi iz tako visoke šole prišel? Dragi „Štajerc“! Odkrito Ti povem, da edini si, ki se lahko Tebi pritožim in prosim Te imej še vedno za naše črnuharje prirojeno „krtačo“, da kadar bode treba, da jih prekrtačiš. Mogo bode uganjal naš Cerjak, kaplani in Tince, predan boj volitve in obljubim, da naznanim Tebi dragi „Štajerc“ vse, da te gospode svoj čas za ušesa primeš. Da bojo dragi bralci teh mojih vrstic vedeli, kdo da je Tince, povem še, da je to fajmoštrov brat. On ni bil gluh v črni šoli, pa kunšten pa le je, ker razloči vino od vode in malo devičico od stare košare. Ker ravno po noči čakam, če mi bo skrat kaj denarja prinesel, spomnil sem se še eno. Pred par leti se je neki devici Marijine družbe nekaj pripetilo, namreč da je „krancl“ zgnbila. Pri porodu bilo je treba zdravniške pomoči. Ker valed hud h bolečin je porodnica zelo slaba, zapovedal ji je zdravnik močno mesavo juho užiti. Bl je pa ravno navaden petek in glejte, da je rekla, da rajši umrje kakor danes ko je petek mesno juho jesti! No ta dragica pa ni vedela svoj deviški stan obvarovati, da bi se vedla zapeljivca braniti, bodi si petek ali svetek, kajti po cerkvenih ukazih je bil to prvi greh! Pa danes je vse odpustljiv! Opazovalec.

Sv. Pavel pri Prebaldu. Celjska „Domovina“ je pisarila o svotah, katere pošiljajo pridni Hrvatje iz naprednih dežel domu. No, mi smo tako radovedni, da bi tudi radi vedeli tisto svoto katero morajo pošiljati Slovenci in Hrvatje v tuje dežele za razne izdelke. In zakaj? Ako bi se naselil kakšni tovarnar iz Nemškega ali Angleškega pri nas in nam dal zaslužka, kako bi skočila prvaška svojat po konci! Kako bi letali prvaki dohtarji in farji ob volitvah od hiše do hiše! Delali bi na vse kriplje, da odženejo tovarnarja proč. In ravno v tem sovrastvu do tujca, ki ga gojijo prvaki, leži vir

vsega zla. Zato se moramo mi po svetu klatiti in kruh služiti... Bogve, ali se spreobrne kedaj? Naša Savinjska dolina je res lepa in rodovita kakor mala katera druga. Pa vsled klerikalnega nazadnjajstva vse nič ne pomaga. Vse gre rakovo pot. Leto za letom večji jok in stok. Stotero očetev išče po Nemškem in v Ameriki kruha za lačno deco. Vedno rakova pot! Kje je krivda? Kmet Wratschko je dobil pri nas malo glasov, kaplan pa veliko v tem prvaškem gnezdu. V zbornici sedi žegnani Tonček, pa tudi ne pomaga. Vedno gre vse rakovo pot. In šlo bo, dokler ljudje ne odprejo oči in se ne zbudijo! Naprednjak.

Od nekd. (Lizanje posvečenih rok.) Neki župnik je sosedne duhovnike ter cerkvene može na kosilo povabil. Ko pa župnik pred kosilom še v svojo pisarno odide, se vsi može v vrsto postavijo ter začnejo zaporedoma se priklanjati, najprej dekanu, potem župniku in slednjič kaplanom, ter njih roke — kuševati! Le edini pametni dekan se je temu protivil, a kmetje so ga prisilili, dočim so župniki in kaplani že koj roke tja ponujali. A ko župnik nazaj k mizi pride, predstavi te vrle može dekanu, a ta ga zavrne: „So nam že vsem roke polizali!“ — Vse je tiho postalo, a častilakomni, nižji duhovniki so se na dekana zaničljivo, hudo ozrli. Najbolj čudno pa je bilo še to, da se ti prvi možakarji v fari niso najmanj sramovali, ampak se še na vrh prav prijazno smejali! — Roke poljubovati je sicer lepa, bolj gosposka navada, pa le edino za prijete dobrote, darove, torej posebno za otroke svojim ljubim starišem, sorodnikom in botrom, nikdar pa duhovnikom, ker ti niso vedno naši dobrotniki, ker jim nikdar ni zadosti, ter še največega berača zastonj ne pokopljejo! Po nekotnih krajih se niti otrokom, še manj pa odraslim take neumnosti ne sanjajo, dočim zopet po drugih krajih od najmanjšega otroka do sivega starčka vse liže tiste roke, ki so opetovano hudi sovražniki šole, izobrazbe, omike, polajšanja itd., ter varuhi neumnosti med ljudstvom. Duhovski stan je sicer študiran, lep in častni stan, vendar pa postane duhovnik le za to kot taki, da si svoj kruh prisluži, kakor vsi mi drugi neduhovniki. Kakor pa se v vsakem stanu le tistemu človeku čast skazuje, ki po svojem poklicu živi, lepi zgled daje, ter nikogar ne pohujša, tako naj bi se nasprotno vsem tistim svečnikom, ki svete prižnice za lažmi, obrekovanjem, zvijačo, drenjem itd. oskrnijo, po Kristusovem izreku raji mlinjski kamen na vrat obesil, ter jih v globočino morja potopil.

Iz Veržaja. V 2. številu ničvrednega „Gospodarja“ se je pokazalo, kako ničvreden je njegov dopisun. Pisari, da je „Štajerc“ lažljiv, ali niti ene laži ne more dokazati. Res je, da je župnik povzročitelj nesrečnih tožb, ki so nakopale tržanom na tisoče kron dolga. Zaslepljenci, meni se iz srca smilite, ako premislite, kolikokrat ste denar skupaj dajali, da vam je potem trebušasti župnik za hrbotom fige kazal. Dopisun piše tudi, da bi se lahko posojilnico osnovalo. Tepec! Saj imate posojilnico v Rozmanovi krčmi in kmetijski zadruzo tam v šumi. Drugačni bi morali postati! Tudi župnik bi se moral spremeniti, ne pa da preklinja v krčmi in psuje tiste, ki branijo škodo po svojem gozdu. Dopisun piše, da tukaj ljudje samo preklinjajo in pijančujejo. Kdo pa je kriv? Kdo pa daje izglede? To vprašamo dopisuna! Sicer pa, može, držite se resničnega „Štajerca“ in pustite „Fihposa“ lažnikom. Kmet.

Škole pri Pragerskem. „Štajerc“ je poročal, da je cirkovski kaplan tako lepo pridigal: pijanca ne možiti, le rajše tata. Naznanjamo, da je prihodnjo nedeljo to tudi župnik potrdil. Naši ljudje že res premišljujejo, je-li dobro, ako se pošilja mladino k taki pridigi. Mislimo, ko bi bil pri župnikovi pridigi navzoč i škof, bi stvar drugače iztekla. Prav resno vprašamo: ali se sme obrekovati, hujskati in lagati v cerkvi v pričo Boga?! Kajti o vsem tem lahko veliko napišemo in tudi dokažemo. Župnik, ali ste videli, koliko ljudi je v nedeljo iz cerkve odšlo in koliko jih je pričelo nalašč kasljati in kako so pričeli po cerkvi na glas govoriti, ko ste pripovedali stvari, ki ne spadajo v božjo hišo? Dopisnik tega sem slišal v cerkvi in doma, kako so se ljudje priduševali, da ne gredo več take pridige poslušati. Kam plovete? Zakaj

peša vera? Pred kratkim je pisal eden faranov župniku pismo, naj se poboljša. In o temu pismu je pridigoval. Kdo bode poslušal take neumnosti? Saj vendar nismo v cirkusu! Za cerkev se fehtari in fehtari in potem pridejo take pridige! Še nekaj se je zmisli župnik. Raz prižnice je oznanil, da pusti napraviti plakati; razdelil bode potem farane po hišnih številkah in na plakatu bode čitati, koliko je ta ali oni dal za cerkev; plakati pa bode pribil na vrata. Mi farani čakamo radovedno tega plakata; videti hočemo namreč, v kateri razred prideta župnik in kaplan, ki je med volitvami dal za več sodčev piva, in koliko sta že darovala za cerkev... Veste kaj, župnik, ko bi mi imeli take dohodke, kakor vi, — ki si baje računate za pogreb gold. 80 in za 7 dni starega otroka gold. 8.50, — takrat bode dajali za cerkev, da bode taka, kakor jo imajo Dunajčanje. Ali zdaj to ne gre. Zato se bode odselej raje brigali, koliko določa postava za pogrebe itd. Razumete? Pa ako še tako povprašujete, kdo je odjemalec „Štajerca“, to je vse eno! Vam prijateljem in sosedom pa priporočamo: budite se iz spanja, ne vstrašite se neumnosti besed, pa čeprav prihajajo raz prižnice, berite in razširjajte „Štajerca“, ki se bori za nas!

Več faranov.

Novice.

Zaupni shod „Štajerčeve“ stranke se vrši v nedeljo 27. t. v dvorani „društvene hiše“ (Vereinshaus) v Ptuj. Začetek zaupnega shoda točno ob pol 4. ure. Ob 8. uri zvečer se vrši istotam ustanovni zbor tiskovnega društva. Vstop k obema zboroma imajo le povabljeni. Kdor hoče povabiti, naj to pravočasno naznani.

Nekaj o izobrazbi. V smislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Nekaj o izobrazbi“ v števil. z dne 13. januarja 1907 Vašega lista: Ni res, da je celjski vikar Gorisek izjavil „pri nas na deželi je duhoven edini izobražen človek. Le duhovni se smejo imenovati prave izobraževalne ljudstva“, res pa je, da tega ni izjavil. Z odličnim spoštovanjem Ivan Gorisek, vikar. V Celju, dne 17. januarja 1907.

Opomba: Objavimo ta dopis. Ali g. vikar naj pove, kaj je govoril. Zmisel njegovega govora je bil pač takšen, kakor smo mi poročali. Zato ne prekličemo niti pičice in vzdržujemo svojo trditve. S § 19 nas ne bode nikdo premagal! Sicer je pa vikar Gorisek itak znan, odkar je pogorelo njegovo konzumno društvo v Laškem trgu. Taki ljudje imajo vsacega, ki ne trobi v farski rog, za „neizobraženega.“ Slavni „popravek“ je napravil torej le nasprotni učinek!

Jurtelov „lajb-jurnal“ je bil že zopet zaplenjen zaradi nesramnega hujskanja proti nemškemu uradnikom. Ali bode to še dolgo trajalo?

List „nove“ stranke, ki se imenuje „Narodni list“, pričnjen pokazati odkritje svoje namene. V 3. številki ima že 3 daljše notice proti „Štajercu“. In potem se jezi in pravi, da ga mi napadamo. Ja prijatelji, ali menite, da vam bode mo nastavili hrbot, da bode te ložje po njem tolkli? Kar se tiče „psovanja“, ne moremo pomagati. Ali naj pohvalimo pristasa „Nar. lista“ učitelja Kauklerja, ker je imenoval kmete „osle“? Sicer pa poroča „Nar. list“ neresnico, da pošilja naš urednik spis „Sedem let boja“ med Nemce in prosi za podporo. To je laž in „Nar. list“ nam naj navede slučaj! „Sedem let boja“ je priloga k 1. in 2. števil. našega lista in se sploh posebej ni razpošiljala. Gospodje, ako ste hodili k jezuitom v šolo, potem se pač ne bode z vami prepirali. Z lažmi ne bode „rešili“ naroda.

Kdo laže? Poročali smo, kar so očitali poslanci hofratu Ploju. Povedali smo tudi, da so nas nadlegovali ptujski prvaki s prošnjo, naj ne napadamo tega deviške čistega hofrata. Na to so nas opozvali prvaški listi, češ da lažemo. Prvi nam je vrgel to očitjanje „Fihpos“ v lice in za njim je pričapljil tudi novi „Narodni list“. Ti prvaški listi so zahtevali, naj povemo imena tistih oseb, ki so fehtarili za Ploja. In povedali smo imena! Ko bi bila „Fihposov“ urednik in g. Spindler pošteni, morala bi to dejstvo svojim čitateljem sporočiti.

Ali zdaj sta stisnila rep med noge in molčita. G. Spindler, ta manever je jezuitski in posnemate ga klerikalnim listom! Od „Fihposa“ ne zahtevamo, da bi popravil svoje laži, kajti „Fihpos“ je list političnega lopovstva in falotstva. Ali od „Nar. lista“ smo pričakovali, da je bolj pošten, Torej — kdo je lagal? Vun z besedo: Kdo laže!

„Narodni list“ se je pričel prav po klerikalno našim narodnikom vsiljevati. Mi nimamo ničesar proti temu, da vsak list pošteno za svoje razširjenje agitira. Ali mi imamo celo vrsto slučajev, v katerih se dopošilja „Narodni list“ ljudem, ki so ga že 2, 3 krat z opombo „ne sprejemem“ vrnili. To pač ne gre! Zato opozarjamo nato, da ni nikdo dolžan plačati list, katerega je vrnil, in katerega noče sprejemati. Vsakdo napiši na zavitek „Ne sprejemem“ in vrni list. To naj se ponavlja. Končno se bode uprava „Narodnega lista“ menda le premislila, pošiljati svoj list ljudem, bi ga ne zahtevajo, nočejo, in tudi ne bodo plačali. Ako se bode to naprej godilo, potem objavimo slučaje. Torej, celjska gospôda, ne posnemajte Križmane...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zopet prvaška tatvina!

Ljudje se še spominjajo na velikanske sleparije, katere je izvršil tajnik Kozem od celjskega okrajnega zastopa pod načelništvom prvaških dr. Serneca in dr. Dečka. Tisoče in tisoče krvavega ljudskega denarja se je takrat zapilo v celjskem „Narodnem Domu“ in zapravilo v družbi slaboblaglasnih babur. Največji zločin pa je bil, da se je pustilo tega prvaškega tajnika 10 let dolgo slepariti, brez da bi mu pogledala Sernece in Dečko le enkrat na prsta... Danes moramo poročati o sličnem slučaju. Občina Turškvirh v Halozah je popolnoma klerikalna in zatelebana v prvaškem hujskanju. Samoumevno je upeljano slavnoznano „lovensko uradovanje“. Bivši učitelj v Zavrču Troha je bil obenem občinski pisar in je znal zasukati vse v smislu gonje, ki jo propagirajo naši prvaški listi. V znamenju te gonje je bil izvoljen l. 1898 za župana Blaž Bratuša, navdušen prvak in strastni klerikalec; prevzel je od prejšnjega poštenega občinskega predstojnika 540 kron občinskega denarja. Bratuša je bil strastni hujškač v pravem pomenu besede. Zaradi prepira in hujskanja je bil vsaki teden 2 do 3 krat pri kazenski sodnji. In pričel je „gospodariti“ z občinskim denarjem, kakor je „gospodaril“ s svojim popolnoma zadolženim posestvom. Tekom 8 let je ukradel in zapravil skupno 3.055-07 občinskega denarja. Obenem je ukradel okrajnemu odboru denarja za bakreni vitriji-jol v znesku 520 kron. Čez tri in pol tisoč kron je ukradel in požrl ta slepar!!! Okrajni odbor je k sreči vknjižen za vkradeno svoto; občina Turškvirh pa izgubi bržkone vseh 3.055 kron!!! Zanimivo pa je, da ni nikdo sleparju na prste stopil. Občinski blagajnik Jurij Pongračič je pregledal in potrdil lastoročno za vsako let račune in jih našel seveda „v redu“; toliko pameten pa ni bil da bi zahteval prešteti občinski denar. Tukaj sta le dva slučaja mogoča: ali je blagajnik Pongračič ravno tak slepar kakor župan Bratuša in sta oropala skupno občinarje, — ali pa je bil tako grozno lahkomišeln in brezvesten, da se je popolnoma zanesel na sleparja. Odgovoren je blagajnik na vsak način tudi; po našem mnenju spadata obadva pod ključ in prebivalstvo zahteva odločno, da se ju tudi pošlje v ječo! Pa še nekaj je zanimivega. 10. decembra 1906 je prišel zastopnik okrajnega odbora v Turški vrh in je odkril te lumparije. Vkljub temu, da se je Bratuša ta nečuvana tatvina dokazala ni moč odstopil, temveč je ostal župan. Šele 10. t. m. je prišel deželni komisar, ki je moža odstavil. Doslej se še ni kazenskega naznanila, napravilo. Ali ljudstvo zahteva odločno, da se postopa z vso strogostjo proti temu prvaškemu sleparju. Milosti ne zasluži tak človek. Prvaško časopisje pa vprašamo: ali se ne sramujejo svojih pristav, svoje „vzgoje“ in izobrazbe? Kakor sleparite v politiki, tako vam tudi v zasebnem življenju tuja lastnina ni sveta. Ljudstvo, ti pa premisli in sodi odločno čez te ljudi!